

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2011-03-25
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
T 24743-07

PARTER

KÄRANDE

CTA Lind & Co Scandinavia AB i likvidation konkursbo, 556455-6511
c/o Advokatfirman Nova, Grev Turegatan 14, 114 46 Stockholm

Ombud: advokat Kent Hägglund och advokat Claes Rainer
Advokatfirma DLA Nordic KB, Box 7315, 103 90 Stockholm

SVARANDE

Klas Wiberg, 600125-0114
Vikbyvägen 39, 181 43 Lidingö

Ombud: advokat Henrik Bielenstein och advokat Sara Ulfsdotter
Bird & Bird Advokat KB, Box 7714, 103 95 Stockholm

DOMSLUT

1. Käromålet ogillas.
  2. CTA Lind & Co Scandinavia i likvidation konkursbo ska ersätta Klas Wiberg för dennes rättegångskostnader med 2 011 200 kr varav 1 970 000 kr avser ombudsarvode jämte ränta på beloppet 2 011 200 kr enligt 6 § räntelagen från denna dag tills betalning sker.
-

Dok.Id 929317

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 654 10

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax
08-561 650 04

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

CTA Lind & Co Scandinavia AB i likvidations konkursbo (CTA) har yrkat att tingsrätten ska förplikta Klas Wiberg att till CTA utge 2 923 553, 50 Euro alternativt 1 571 249 Euro eller motvärdet i svenska kronor beräknat enligt den växelkurs som gäller på dagen då domen vinner laga kraft, jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 31 januari 2008 till full dess betalning sker.

Klas Wibergs inställning

Klas Wiberg har bestritt käromålet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig men har inte haft någon erinran mot sättet för beräkningen av räntan.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER

När det i det följande hänvisas till bestämmelser i aktiebolagslagen är det lagen i dess äldre lydelse (1975:1385) som avses. Parterna är också överens om att utgångspunkten för bedömningen av om god revisionssed följts ska göras utifrån de rekommendationer som lämnats i FAR (Revisionsprocessen) i dess lydelse före år 2004.

CTA:s grunder för käromålet

Klas Wiberg har inte fullgjort sina uppgifter som revisor för CTA i enlighet med bestämmelserna i 10 kap aktiebolagslagen. Klas Wiberg har därigenom förorsakat skada för CTA motsvarande yrkat belopp. Klas Wiberg är därför ersättningsskyldig gentemot CTA jämlikt 15 kap. 2 § aktiebolagslagen.

Klas Wibergs grunder för bestridande av käromålet

1. CTA har förlorat rätten att göra gällande krav baserade på påståenden om förfalskningar och brister i redovisningsmedel eftersom reklamation skett för sent.
2. Klas Wiberg har inte utfört sin revision vårdslöst. Representationskontoret behövde överhuvudtaget inte revideras, i vart fall inte mer ingående än vad som skett. Det har saknats skäl att inte lita på angivna uppgifter om redovisningsmedel. I vart fall bestrids det att Klas Wiberg hade kunnat upptäcka eventuella brister.
3. CTA har inte lidit någon skada. Uppenbarligen har borgenärerna haft rätt till betalningen. Det som Katya Miraglia inte har haft rätt till får krävas ut av henne.
4. Det föreligger inget kausalsamband med eventuell vårdslöshet. Det föreligger i vart fall inte adekvans.

UTVECKLING AV TALAN*CTA*

CTA bedrev från början diskretionär förvaltning av derivatinstrument, men verksamheten ersattes efterhand av finansiell rådgivning med inriktning mot placering i fonder.

CTA hade sedan 1993 tillstånd från Finansinspektionen för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn (kommissionshandel) och förvaltning av någon annans finansiella instrument (portföljförvaltning). År 1997 anmälde CTA till Finansinspektionen att bolaget skulle bedriva verksamhet i Italien avseende

kommissionshandel och portföljförvaltning. Året därpå gjorde CTA en ändringsanmälan som avsåg att verksamheten skulle bedrivas i en filial. Kort tid senare anmäldes att filialen skulle avvecklas men att bolaget skulle fortsätta att bedriva verksamhet i Italien avseende finansiell rådgivning. År 2000 anmälde bolaget att verksamheten i Italien även skulle omfatta portföljförvaltning.

Verksamheten fungerade på så sätt att investerare satte in medel på klientmedelskonto som CTA hade i Italien (UniCredit Banca d'Impresa). Kontot var gemensamt för samtliga investerare (omnibuskonto). Vid handel med derivatinstrument överfördes medel från klientmedelskontot till konton som CTA hade hos mäklare i USA som var motparter i handeln. Mäklarna var i huvudsak GNI och Refco. Kontona hos mäklarna var inte klientmedelskonton utan rena CTA-konton. Handeln bestod av köp och försäljning av derivatinstrument, enbart eller främst inom valutor, räntor, aktieindex och råvaror. Handeln skedde gemensamt för samtliga investerare, dvs. utan individuell åtskillnad. En gång i månaden fördelades det totala resultatet av genomförda affärer på investerarna proportionellt i förhållande till insats, dock med beaktande av hög eller låg risknivå.

I Italien hade Katya Miraglia, Laura Cefali och Stefania Casucci möjlighet att ensamma disponera checkar och kontomedel till betydande belopp. Katya Miraglia hade dessutom den 18 mars 2003 utsetts till Chief Executive Officer och hade därmed full och oinskränkt rätt att disponera bolagets alla medel hos de italienska och spanska bankerna.

Katya Miraglia beordrade i november 2003 en överföring till bolagets konto i Spanien avseende medel som då fanns på klientmedelskonton i Italien. Därifrån gjorde hon olovliga betalningar till av Katya Miraglia kontrollerade bolag dels till Starfin Trustees Ltd om 1 647 226,66 Euro, dels till Silstar ROC AR Management Inc om 1 276 326,84 Euro.

CTA försattes i konkurs den 16 juni 2004 varvid advokaten Anders W Bengtson förordnades till konkursförvaltare. Senast upprättad årsredovisning för bolaget avser räkenskapsåret 2002. Bolagets sista revisor var Klas Wiberg, Ernst & Young AB, som tillträdde den 26 juni 2002 och frånträdde sitt uppdrag den 9 november 2005.

CTA har bedrivit verksamhet i Sverige, Italien och USA.

Redovisning för bolaget ska ske enligt bokföringslagen (1999:1078) och lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag som hänvisar till 2 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554) samt 7 kap 4 § p. 5 som hänvisar till årsredovisningslagens 6 kap. 1 § p. 5 upplysningar ska lämnas om bolagets filialer i utlandet. Enligt 7 kap. 2 § bokföringslagen ska bokföringen förvaras i Sverige. Finansinspektionens föreskrifter FFS 2001:19 varvid 2 kap. 7 § avser redovisning av förvaltade medel. Årsredovisningen ska innehålla uppgift om förvaltade medel, dvs. klientmedel som bolaget inte har för egen del.

Brister i revisionen

1. Klas Wiberg har inte fullgjort sin revision i enlighet med god revisionssed genom att han underlåtit att göra en förstagångsgranskning och underlåtit att ta kontakt med CTA:s tidigare revisor. Enligt Revisionsprocessen p. 2.2.6 bör revisorn ta kontakt med den tidigare revisorn. Om han hade gjort det hade han fått information om brister från tidigare år, omfattningen av verksamheten i Italien, att den drevs som ett representationskontor, att den skulle omfattas av revisionen, att det saknades ordnad bokföring för denna, att bolaget saknade intern kontroll och att den geografiskt spridda verksamheten innebar risk.
2. Klas Wiberg har inte följt Revisionsprocessens p. 1.3 och 2.2.3. Han har inte noterat att verksamheten hade en avsevärt större omfattning än vad som framkom av årsredovisningen och han har underlåtit att beakta att den geografiskt spridda verksamheten i sig innebar risker för bolaget. Han

beaktade inte alls verksamheten i Italien och behovet av att granska den. Ett representationskontor driver ingen självständig förvaltning och dess bokföring ska bevaras i Sverige enligt 7 kap. 2 § bokföringslagen, vilket den inte gjorde. Genom att Klas Wiberg inte noterade detta kom omfattande bokföringsmaterial att inte omfattas av revisionen. Därmed uppmärksammades inte att mycket stora belopp förvaltades i Italien med där tillhörande risker, vilka sedan realiserades i form av skadan.

3. Klas Wiberg har underlåtit att granska den omfattande verksamheten i Italien vilket utgjorde bolagets huvudsakliga verksamhet år 2002, vilket varit oaktsamt och i strid med god revisionssed. Därmed har de stora beloppen som hanterades i Italien inte uppmärksammats. Av Pierre Köhns utredning från 2005 framgår att den huvudsakliga verksamheten bedrevs i Italien. Klas Wiberg borde ha kontrollerat och analyserat verksamheten i Italien, gjort en riskbedömning och påpekat för CTA att det inte var korrekt att exkludera verksamheten i Italien vid beräkningen av CTA:s kapitaltäckningskrav. Man kunde se att bolagets intäkter helt bestod av värdepappers provisionsintäkter från den italienska verksamheten enligt årsredovisningen och bokslutsgranskningen för 2002. Underlåtenheten ledde till att man inte upptäckte att det saknades mycket stora belopp i verksamheten i Italien och till att den ansvariga i Italien, Katya Miraglia, sedermera olovligen kunde betala ut mångmiljon belopp.
4. Klas Wiberg har underlåtit att påtala brister vad gäller bevarande av bokföring och material. Representationskontorets bokföring skulle bevarats i Sverige vilket inte har påtalats och inte heller reviderats.
5. Klas Wiberg har underlåtit att anmäla brott eller andra omständigheter enligt 10 kap. 38 § jmf med 39 och 40 §§ ABL, Revisionsprocessen p. 11.2 samt 2 kap. 5 a § lagen om värdepappersrörelse. Hade han utfört revision i enlighet med god revisionssed så skulle han ha uppmärksammat att bokföringen inte omfattade bolagets hela verksamhet och haft en skyldighet att anmäla detta

till bolagets styrelse, Finansinspektionen och även anmäla misstanke om brott till åklagare, vilket skulle kunnat ha förhindrat skadan.

6. Klas Wiberg har underlåtit att utföra en förvaltningsrevision. Enligt Revisionsprocessen anges normen för detta arbete i p. 1.4, 1.5 och 2.2.3. Revisorn ska granska om VD och styrelsen har uppfyllt sina förpliktelser enligt detta. Då den huvudsakliga verksamheten bedrevs i Italien var verksamheten geografiskt spridd varför det var extra viktigt att kontrollera hur styrelsen och VD agerade och kontrollerade detta. Klas Wiberg har inte genomfört tillräckligt ingripande förvaltningsrevision och han har därför inte upptäckt att styrelsen inte fungerade som ett kontrollerande och styrande organ. Bolaget saknade skriftliga instruktioner enligt 8 kap. 3-5 §§ ABL vilket borde ha varit en varningssignal för revisorn. Klas Wiberg har underlåtit att uppmärksamma att CTA saknade kontroll av provisionsbetalningarna i Italien samt att skriftliga provisionsavräkningar inte upprättades, vilket framgår av PricewaterhouseCoopers (PWC) utredning. Utredningen avser år 2003 men verksamheten såg likadan ut år 2002. Underlåtenheten möjliggjorde Katya Miraglias olovliga utbetalningar. Hade Klas Wiberg uppmärksammat styrelsen om detta våren 2003 i samband med revisionen hade man haft lång tid på sig att reagera.
7. Klas Wiberg har underlåtit att notera att det saknades en regelansvarig person.
8. Klas Wiberg har underlåtit att påtala Erik Linds och Katya Miraglias vittgående behörigheter och brister i säkerhetsåtgärder till skydd för kundernas och bolagets medel, enligt Revisionsprocessen p. 1.2, 1.4 och 2.2.3. Klas Wiberg har underlåtit att påtala risker enligt följande. Erik Lind hade ensam behörighet att disponera i princip all inlåning vilket utgjorde en risk för både avsiktliga och oavsiktliga fel. Erik Lind kunde vidare ensam teckna bolagets firma utan att attestinstruktion förelåg. Erik Lind har också i egenskap av ensam firmatecknare kunnat förfoga över bolagets och investerarnas tillgångar, vilket utgjort en typisk brist i ett värdepappersbolags

rutiner. Avstämning skulle ha gjorts av kontona, då hade brister upptäckts. Katya Miraglia hade fått fullmakter utfärdade år 2002 och 2003. Klas Wiberg skrev under revisionsberättelsen den 31 mars 2003. Det föreligger dock en skyldighet att även beakta händelser efter räkenskapsårets utgång, enligt Revisionsprocessen p. 1.5. Generalfullmakten för Katya Miraglia utfärdades den 14 mars 2003 och kompletterades av ett styrelsebeslut genom vilket hon utsågs till CEO för den italienska verksamheten den 18 mars 2003, vilket innebar en skaderisk för bolaget. Hade Klas Wiberg utfört revisionen enligt god revisionssed skulle han ha påtalat dessa risker varvid åtgärder för att förhindra missbruk hade kunnat vidtas. Hade Klas Wiberg påtalat bristerna i samband med revisionen våren 2003 hade Katya Miraglias långtgående befogenheter ha kunnat begränsats, fullmakten hade antagligen återkallats eller i vart fall diskuterats. Då inget påtalades realiserades riskerna med fullmakterna genom att Katya Miraglia dels den 19 mars 2003 anställde en controller till en årslön om 1 miljon Euro och dels i november 2003 tog klientmedel från de italienska investerarna och olovligen utbetalade ca 3 miljoner Euro till sig själv och till henne närstående bolag. I början av år 2003 saknades 130 miljoner kr i den italienska verksamheten. Om man känt till dessa brister redan år 2002 skulle styrelsen inte ha accepterat den här typen av oinskränkta fullmakter för den som var ansvarig för den italienska verksamheten.

9. Uppgift om förvaltade medel i Italien och de stora brister som förelåg har inte beaktats vid revisionen. Katya Miraglia har även i mail den 14 januari 2003 till Erik Lind uppgett att det vid årsskiftet 2002/2003 fanns 475 kunder och 30 543 000 Euro under förvaltning. Denna uppgift finns inte i CTA:s årsredovisning vilket Klas Wiberg borde ha upptäckt och påtalat. Den italienska verksamheten bedrevs inte i enlighet med italiensk lag. Eftersom man inte har gjort någon revision av den italienska verksamheten kan det misstänkas att årsredovisningen gav en missvisande bild av bolagets ställning

och verksamhetens verkliga omfattning. Klas Wiberg har därför inte haft fog att uttala sig som han gjort i revisionsberättelsen.

10. Klas Wiberg har underlåtit att göra en substansgranskning enligt Revisionsprocessen p. 1.4 och 2.3.3. Detta fick till följd att han inte upptäckte att CTA:s klientmedelsbehållning i väsentlig grad understeg vad som redovisades till kunderna, det saknades 130 miljoner kronor. Enligt mail daterat den 5 juni 2002 från Johan Romås har det framkommit att Klas Wiberg ville granska CTA:s rutiner kring klientmedel och rutiner m.m. Klas Wiberg utförde dock ingen sådan granskning. Enligt Finansinspektionen producerade värdepapperssystemet varje månad kontoutdrag till depåkund utvisande saldo och resultatet av de avslut som gjorts för kundens räkning. Av kontoutdrag och i enlighet med vad Pierre Köhn kommit fram till i sin utredning kan det utläsas att det fanns 142 miljoner kr hos CTA i Italien. Det kan även av utdrag ur datasystemet Kigol och Pierre Köhns rapport från 2007 utläsas att det belopp som redovisades till kunderna var 272 miljoner kr per den 31 december 2002. Klas Wiberg hade såldes lätt kunnat konstatera att det vid denna tidpunkt saknades 130 miljoner kr.

Tillsammans eller var för sig innebär ovanstående punkter att Klas Wiberg har underlåtit att fullfölja sin huvudsakliga uppgift som anges i Revisionsprocessen p. 1.4 att ”*vid sin granskning bilda sig en välgrundad uppfattning huruvida den i årsredovisningen lämnade informationen är rättvisande och av en sådan omfattning att den överensstämmer med god redovisningssed.*” Mycket upptäcktes inte eftersom han inte granskade den italienska verksamheten. Därför har Klas Wiberg utfört sitt uppdrag på ett oaktsamt sätt och brutit mot god revisionsred.

Skadan och kausaliteten

Klas Wibergs revision påtalade inte bristerna som angetts ovan varför bristerna inte kom till vare sig styrelsens eller Finansinspektionens kännedom. Katya Miraglia kunde därmed utnyttja sin behörighet och befogenhet genom att ta medel från CTA:s

klientmedelskonton och föra över till CTA:s konto i Spanien och därifrån göra olovliga utbetalningar till sig och till bolaget Silstar som har koppling till henne. Bristerna i Klas Wibergs revision fick som direkt följd att han underlät att förhindra Katya Miraglias utbetalningar på ca 2,9 miljoner Euro i nov 2003.

Av PWC:s rapport följer att den administrativa kontrollen över verksamheten i Italien har varit bristfällig vilket har medfört att betydande värden för kunder kan ha försvunnit. Det fanns således ett samband mellan bristerna i den administrativa kontrollen, just det som Klas Wiberg inte har noterat, och utbetalningarna. Om Klas Wiberg hade fullgjort sitt uppdrag skulle han ha haft en skyldighet att anmäla bristerna vidare. Han borde ha anmält bristerna till styrelsen enligt 10 kap. 38 § ABL och styrelsen skulle då varit tvungna att vidta åtgärder redan på våren 2003 vilket rimligtvis hade hindrat utbetalningarna i november samma år. Han borde även ha anmält bristerna till åklagare och Finansinspektionen som även de hade kunnat vidta åtgärder för att kunna förhindra utbetalningarna.

Att utbetalningarna skulle vara legitima saknar betydelse då det vid tidpunkten saknades pengar i CTA och att pengarna därför togs från klienternas medel. Pengarna som betalades ut är en skada som har orsakats CTA.

För det fall tingsrätten skulle finna att det totala beloppet på 2,9 miljoner Euro inte utgör skada görs det gällande avseende utbetalningen till Starfin att i vart fall 808 891,73 Euro utgör skada för CTA. Avseende betalningen till Silstar kan det utläsas ur Pierre Köhns utredning från 2010 att Katya Miraglia i vart fall har utbetalat 762 358 Euro för mycket till Silstar. Således har Katya Miraglia i vart fall orsakat CTA en skada avseende totalt 1 571 249 Euro.

Klas Wiberg har genom bristerna i sin revision orsakat CTA en skada uppgående till 2 923 553, 50 Euro alternativt 1 571 249 Euro.

Klas Wiberg

Revisorns uppgifter

Revisorn ska granska en av styrelsen upprättad årsredovisning och han granskar även styrelsens förvaltning. Han granskar vad andra har gjort. Årsredovisningen avser det gångna räkenskapsåret, det som revideras är således förfluten tid. Målsättningen avseende granskningen av årsredovisningen är att den inte ska innehålla några väsentliga fel. Målsättningen avseende förvaltningsrevisionen är att revisorn ska kunna uttala sig i sin revisionsberättelse om han tillstyrker att bolagsstämman beviljar styrelsen och VD ansvarsfrihet avseende det gångna räkenskapsåret. Om någon skadat bolaget eller varit vårdslös under det gångna räkenskapsåret ska han redogöra för detta.

Av Revisionsprocessen följer bl.a. att revisorn vid sin planering ska bestämma vad som ska granskas och hur ingående granskningen ska vara. Granskning av förvaltningen syftar främst till att klarlägga om åtgärd eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet till bolaget ligger styrelsen eller VD till last och om styrelseledamot eller VD på annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

När revisorn ska bedöma vad som ska granskas och hur ingående granskningen ska vara ska hänsyn tas till väsentlighet och risk. Granskningsinsatserna skiljer sig åt beroende på bolagets storlek, omfattning på balansräkningen m.m.

Revisorn har rätt att utgå från att uppgifter är sanna och att verifikationer och annan dokumentation inte är förfalskade om inget annat har framkommit eller indikerats.

Risken för eventuellt fel ska undanröjas. Tumregeln är att fel i årsredovisningen kan betecknas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller art att de, om de varit kända för en omdömesgill intressentbedömare, hade påverkat dennes ställningstagande.

Granskningsinsatsen ska bestämmas utifrån vad som är väsentligt för årsredovisningen som helhet.

Styrelsen ska tillse att organisationen beträffande bokföringen, medelförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett tillfredsställande sätt. Det är styrelsens ansvar och ingen annans.

Om revisorn bedömer det möjligt att förlita sig på den interna kontrollen kan omfattningen av substansgranskningen reduceras.

Revisionsprocessen är en rekommendation och innehåller en bör-regel om att kontakt ska tas med den föregående revisorn vid en förstagångsrevision.

Endast dotterbolag som svarar för en väsentlig del av koncernens resultat eller ställning ska granskas. Det italienska representationskontoret behövde således inte granskas. I den italienska verksamheten bedrevs endast marknadsföringsåtgärder.

Klas Wibergs revision av CTA

Klas Wiberg hade ett antal möten med bolagets VD Johan Romås, Erik Lind och bolagets advokat Carl-Johan Malmberg. Klas Wiberg fann att bokföringen var i god ordning. Johan Romås upplyste Klas Wiberg om att bolaget hade ett kontor i Italien som inte skulle generera någon vinst och finansierades i sin helhet av Stockholms kontoret som fakturerades alla kostnader. Johan Romås informerade vidare om att det fanns investorer i Italien vars medel förvaltades i CTA. Förvaltningen skedde i USA av Erik Lind, det är denna verksamhet som genererat intäkter till bolaget. Från de finansiella instituten i USA fick man rapporter som bröts ned till månatliga rapporter till bolagets kunder.

Fullmakten från 2002, för flera anställda i Italien, var en naturlig följd av verksamheten vid detta kontor för att kunna utföra nödvändiga betalningar. Pengarna på kontot var inte klientmedel utan företagets egna pengar. Risken med fullmakten var att brott kunde begås. Revisorn behöver dock inte utgå från att någon är kriminell.

Fullmakten från 2003 avsåg redovisningsmedel som är främmande medel och som inte påverkar bolagets resultat. Detta utgjorde alltså inte någon central fråga för revisorn. Det fanns inga indikationer på att det förelåg något fel avseende dessa redovisningsmedel.

Klas Wiberg har inte funnit skäl att närmare granska det italienska kontoret mot bakgrund av att det skulle presentera ett nollresultat och således hade kontoret ingen väsentlig betydelse för resultatet i årsredovisningen.

Klas Wiberg godtog Finansinspektionens PM daterat den 23 juni 1999. I denna framkom att de efter undersökning bedömde att bolagets hantering av klientmedel syftade till att sammanblandning inte skulle ske mellan bolagets och kundernas medel. Finansinspektionen vidtog inga ytterligare åtgärder utan avslutade ärendet. Klientmedlen redovisades inte i årsredovisningen som en post inom linjen, vilket Finansinspektionen inte anmärkte på.

Bolaget har enligt årsredovisningen för 2002 inte handlat för egen räkning och kunders medel har redovisats på separat klientmedelskonto. Bolaget marknadsförde sina tjänster och produkter genom egen filial i Milano, Italien. Styrelsen har felaktigt skrivit filial, vilket dock inte påverkade årsredovisningen. Vidare framgick av årsredovisningen att verksamheten stod under tillsyn av Finansinspektionen. Årsredovisningen har skickats till Finansinspektionen som inte har anmärkt på att CTA underlåtit att uppge storleken på redovisningsmedel i not. eller att styrelsen angett att det inte förelåg något kapitaltäckningskrav för filialen i Italien .

Enligt konsolidering som gjorts och lyfts in i årsredovisningen framgår att samtliga provisionsintäkter kom från Sverige och en elimineringspost avseende medel som skickats från Sverige till Italien. Det framgår vidare att kontoret i Italien inte tjänade några pengar och därför var ointressant för den aktuella årsredovisningen.

Om det framkommit i styrelsens förvaltningsberättelse att det förekommit väsentliga händelser, avseende det föregående räkenskapsåret och som påverkat årsredovisningen, mellan årsskiftet 2002/2003 fram till bolagsstämman i april 2003, hade naturligtvis Klas Wiberg haft skyldighet att beakta detta. Några uppgifter om sådana händelser kom dock inte till Klas Wibergs kännedom.

BEVISNING

CTA har åberopat vittnesförhör med Pierre Köhn, f.d. VD Johan Romås samt revisorn Hans Zahlander.

Klas Wiberg har åberopat förhör med sig själv under sanningsförsäkran.

Båda parter har åberopat skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Invändningen om för sen reklamation

Klas Wiberg har gjort gällande att konkursförvaltaren känt till eller bort känna till fullmakten dagtecknad i maj 2002 för CTA:s konton i Italien redan vid genomgången av konkursen och inför upprättandet av förvaltarberättelsen. Han har vidare gjort gällande att påståendet om förfalskning gjordes av Pierre Köhn i en utredning färdigställd i juli 2005. Genom att reklamera i frågan om fullmakten först i december 2007 och beträffande de påstådda förfalskningarna först i juli 2008 har konkursförvaltaren förlorat rätten att göra gällande dessa eventuella fel.

Tingsrätten gör i denna del följande bedömning. CTA har som grund för talan gjort gällande att Klas Wiberg inte genomfört sitt uppdrag i enlighet med god revisions sed. CTA har därvid angett brister under tio punkter som var för sig eller sammantaget medför att Klas Wiberg brustit i god revisions sed. Påståendena om förfalskningar och underlåtenhet att reagera på fullmakten utfärdad i maj 2002 utgör vad som skulle kunna rubriceras som kringomständigheter i den talan som förs av CTA. Frågan om skadeståndsansvar för revisor regleras i aktiebolagslagen. Enligt 15 kap. 13 § 3 p i nämnda lag får en skadeståndstalan mot revisor som inte grundas på brott inte väckas senare än fem år från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser. Det är ostridigt att talan i detta mål väckts innan den nu nämnda fristen löpt ut. Även om det förelegat ett kontraktsförhållande mellan Klas Wiberg och konkursbolaget kan det mot denna bakgrund inte komma i fråga att tillämpa allmänna kontraktsrättsliga principer om reklamation i kommersiella förhållanden på de angivna förhållandena. Tingsrätten lämnar Klas Wibergs invändning om bristande reklamation utan beaktande.

Grunden för CTA:s talan är alltså att Klas Wiberg brustit i god revisions sed när det gäller utförandet av sitt uppdrag i CTA. CTA har redovisat de påstådda bristerna under tio punkter. De påstådda bristerna tar huvudsakligen sikte på att Klas Wiberg underlåtit att göra en närmare granskning av den italienska verksamheten innefattande att han inte gjort en tillräckligt utförlig förvaltningsrevision.

Det har framkommit att handeln med värdepapper i CTA utfördes av Erik Lind i USA, medan investerarna i huvudsak befann sig i Italien. Bolagsledningen fanns däremot i Stockholm. Enligt tingsrätten innebär dessa förhållanden att det är svårt att avgöra var den huvudsakliga verksamheten ska anses ha bedrivits.

Tingsrätten vill inledningsvis poängtera att en allmän utgångspunkt för bedömningen är att Klas Wibergs revision avsåg räkenskapsåret 2002 och att den skada som CTA gör gällande att Klas Wiberg ska ansvara för, dvs. Katya Miraglias överföring av

klientmedel till bolagets konto i Spanien och därpå följande utbetalningar till Starfin Trustees Ltd och Silstar ROC AR, skedde i november 2003.

Av 2.1 Revisionsprocessen framgår att revisorn ska bedöma vad som ska granskas och hur ingående granskningen behöver vara. Centrala begrepp vid denna bedömning är väsentlighet och risk. Enligt 2.2 kan revisorn genom sin analys av insamlad information även göra en preliminär bedömning av väsentlighet och risk, vilket får betydelse för granskningens inriktning och omfattning samt hur uppdraget bemannas. Revisorn har rätt att utgå från att uppgifter är sanna och att verifikationer och annan dokumentation inte är förfalskade, om inget annat har framkommit eller indikerats. I 2.2.1. anges bl.a. att revisionsarbetet ska inriktas mot sådana områden där det kan finnas risk för att väsentliga fel uppstår som kan påverka årsredovisningen och i övrigt mot sådant som är väsentligt för bedömningen av om styrelse och VD fullgjort sina åligganden enligt aktiebolagslagen och bolagsordningen. Fel i årsredovisningen kan betecknas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller art att de, om de varit kända för en omdömesgill intressent/bedömare, hade påverkat dennes ställningstagande. Revisorn ska således planera och genomföra sitt arbete på ett sådant sätt att han i normalfallet kommer att upptäcka väsentliga fel eller förhållanden som skulle påverka hans ställningstagande till årsredovisningen eller förvaltningen. I 2.2.6. anges att revisorn i revisionsberättelsen skall uttala sig om både resultat- och balansräkningarnas fastställande. I de fall revisorn inte reviderat den ingående balansen måste han, för att kunna uttala sig om resultaträkningen, bilda sig en uppfattning om den ingående balansens tillförlitlighet. Då den ingående balansen i normalfallet torde ha varit föremål för revision bör den nyvalde revisorn ta kontakt med sin företrädare för att kunna göra en rimlighetsbedömning av dels vilka redovisningsprinciper som tillämpas, dels kvaliteten på det revisionsarbete som utförts.

Frågan om den italienska verksamheten borde ha granskats mer utförligt

CTA har påstått att vid tidpunkten den 31 december 2002 understeg bolagets klientmedelsbehållning de för investerarna redovisade klientmedlen med mer än 130 miljoner kr. Konkursboet har baserat påståendet på de utredningar som Pierre Köhn

gjort. Klas Wiberg har inte vitsordat denna uppgift. Klas Wiberg har åberopat att det t.ex. i konkursförvaltarberättelsen och i revisorn Susanne Sundvalls promemoria till Finansinspektionen angetts att CTA från att tidigare ha redovisat positivt affärsutfall under våren 2003 började göra kraftiga förluster. De av Pierre Köhn utförda utredningarna är daterade år 2005, 2007 och 2010, dvs. lång tid efter det aktuella räkenskapsårets utgång.

Pierre Köhn har uppgett att en initial svårighet bestod i att allt bokföringsmaterial rörande den italienska verksamheten saknades när han påbörjade sin utredning. Han fick en uppgift om att allt material från det italienska kontoret hade stulits. Han fick dock tillgång till en server som innehöll CTA:s depåhanteringssystem i vilket investerarnas tillgångar fanns redovisade. Genom att jämföra dessa uppgifter med bankkontoutdrag och fondkommissionärernas rapporter kunde han komma fram till den angivna diskrepansen. Han upptäckte också att det förekom förfalskade kontoutdrag.

Även om man skulle godta påståendet att det förelåg en stor brist i förhållandet mellan redovisad behållning och faktisk behållning av klientmedel redan per den 31 januari 2002 så har alltså Pierre Köhn kommit fram till detta först efter en relativt omfattande utredning. Han har dessutom påstått att de förekom förfalskade kontoutdrag. Det avgörande för Klas Wibergs ansvar är vilka uppgifter och indikationer han hade att utgå ifrån vid tidpunkten för revisionen.

Klas Wiberg har uppgett bl.a. följande. Han började med att samla in årsredovisningar och annat relevant material som han analyserade för att bedöma rimligheten i tidigare årsresultat och för att skapa sig en bild av företaget och de eventuella riskerna. Med riskerna avses väsentliga fel i balans- och resultaträkningarna. Under granskningen görs stickprov varvid man tittar på enskilda allegat och verifikationer. Initialt hade han flera möten med företrädarna för CTA och han fick bilden att bokföringen och redovisningen höll god kvalitet. På grundval av den information han fick av CTA:s företrädare och även av bolagets advokat, Carl-Johan Malmberg, förstod han att

kontoret i Italien var ett representationskontor. Han fick informationen att Italienkontoret ägnade sig åt marknadsföring och att alla kostnader bestreds från Sverige. Italienkontoret skulle uppnå nollresultat. De viktigaste bokföringsposterna i CTA var provisionsintäkter och kostnader. Balansräkningen var okomplicerad. Av denna anledning ansåg han att det inte fanns skäl att kontakta den tidigare revisorn. Det handlade om egna konton som lätt kunde kontrolleras med revisionsbevis. I bolaget fanns redovisningsmedel men dessa påverkade inte bolagets resultat. Han har en minnesbild av att han diskuterade detta med Johan Romås som överlämnade en PM från Finansinspektionen. Han bedömde att han kunde förlita sig på denna PM - i vilken Finansinspektionen kommit fram till att CTA:s hantering av klientmedel syftar till att sammanblandning ej sker mellan bolagets och kunders medel - när han planerade för arbetet med revisionen. Johan Romås förklarade att investerarna fick månadsvisa kontoutdrag. Under revisionen framkom ingen indikation från investerarna om att det skulle ha varit misstämning på kontona.

Ingenting i utredningen motsäger Klas Wibergs uppgifter om vilken information han baserade sin planering på och vad denna information innehöll. Tingsrätten utgår därför från att Klas Wiberg haft fog för sina uppfattningar att Italienkontoret var ett representationskontor som inte påverkade CTA:s årsredovisning och att de ingående balanserna var av okomplicerad art varför det inte var nödvändigt att ta kontakt med den tidigare revisorn. Det är inte heller visat att det vid tidpunkten fanns några indikationer synliga för Klas Wiberg på att redovisningsmedel saknades. Enligt tingsrättens uppfattning har därför Klas Wiberg på grundval av den information han hade eller borde ha haft vid tiden för revisionen inte haft anledning att göra en närmare granskning av Italienkontoret utifrån de aspekter som nu har behandlats.

Förvaltningsrevisionen

Enligt Revisionsprocessen 1.5 ska granskningen av förvaltningen främst syfta till att klarlägga om åtgärd eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet ligger styrelsen eller VD till last och om styrelseledamot eller VD på annat sätt handlat i strid mot aktiebolagslagen, tillämplig lag eller bolagsordningen. Av 2.2.3

revisionsprocessen åstadkoms god intern kontroll bl.a. genom en ansvars- och arbetsfördelning som syftar till att ingen ensam ska kunna handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan och att det arbete som utförs av en avdelning eller en viss befattningshavare om möjligt blir föremål för en oberoende kontroll av någon annan.

CTA har i denna del i huvudsak hänfört sig till att Klas Wiberg underlåtit att påtala Erik Linds och Katya Miraglias vittgående behörigheter och de brister som detta medfört i säkerhetsavseende för kundernas och bolagets medel. Erik Lind har haft ensam behörighet att disponera all inlåning. Han har också ensam fått teckna bolagets firma. Katya Miraglia kunde verka enligt fullmakter utfärdade år 2002 och 2003. Katya Miraglia utsågs dessutom till CEO för den Italienska verksamheten genom ett styrelsebeslut den 18 mars 2003. Eftersom den huvudsakliga verksamheten bedrevs i Italien så var ju verksamheten geografiskt spridd varför det var extra viktigt att kontrollera hur styrelsen och VD agerade och kontrollerade detta.

Klas Wiberg har beträffande fullmakten för Katya Miraglia m.fl. som utfärdades år 2002 uppgett följande. Det är inte ovanligt att man av praktiska skäl måste utfärda fullmakter till medarbetare utomlands för att kunna bedriva verksamheten. Denna fullmakt avsåg dessutom CTA:s konto. Det fanns inga indikationer på att fullmakten hade missbrukats. Han tog inte del av styrelseprotokollet från 2003 i vilket det beslutades om att utfärda en generalfullmakt för Katya Miraglia. Han hade då avslutat revisionen avseende räkenskapsåret 2002.

Med hänsyn till vad som framkommit om CTA:s storlek, struktur och verksamhet anser tingsrätten att Klas Wibergs uppfattning, om att det fanns starka praktiska behov av att utfärda behörighet för personal utomlands att företräda bolaget i verksamheten, framstår som fullt rimlig. När det gäller Erik Linds behörighet och Katya Miraglias behörighet enligt fullmakten utfärdad år 2002 måste det beaktas att Erik Lindh, som skötte själva handeln med värdepapper i USA, var den som en gång startat CTA år 1993 samt att Katya Miraglia hade varit anställd sedan år 1998. Såvitt framkommit har

det inte funnits några indikationer på att behörigheterna tidigare missbrukats vid tiden för revisionen. Generalfullmakten för Katya Miraglia utfärdades den 14 mars 2003. Vid den tidpunkten hade Klas Wibergs revision av räkenskapsåret 2002 i princip avslutats. Även om han hade haft den informationen är det svårt att se hur denna i så fall skulle ha kunnat påverka det föregående räkenskapsårets resultat. Tingsrätten anser därför att det inte heller utifrån dessa aspekter är bevisat att Klas Wiberg har brustit i god revisions sed

Sammanfattningsvis finner tingsrätten att CTA inte bevisat att Klas Wiberg vid utförandet av sitt uppdrag i CTA för räkenskapsåret 2002 brustit i god revisions sed på något sådant sätt att skadeståndsskyldighet uppkommit. Redan på grund härav ska käromålet lämnas utan bifall.

Vid denna utgång ska konkursboet ersätta Klas Wibergs rättegångskostnader. Det yrkade beloppet framstår som skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga (DV401)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha inkommit till tingsrätten senast den 15 april 2011. Prövningstillstånd krävs.

Håkan Larson

Sakari Alander

Jessica Carlqvist

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I TVISTEMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen.

Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten. Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare, ska klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i tingsrätten. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.